

UNGCS FORELØPIGE INNSPILL TIL NASJONAL HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFTSMÅLENE

Overordnede innspill

Tverrpolitisk enighet mot 2030

For at handlingsplanen skal iverksettes på en best mulig måte blir det avgjørende at den er bredt og tverrpolitisk forankret i Stortinget. Samtidig er det grunnleggende at tidsperioden for planen rettes inn på samme periode som bærekraftsmålene, altså fram til 2030.

Langtidsplanen for bærekraftsmålene

Det blir viktig at planen klarer å innta rollen som en langsiktig og overordnet plan som setter retning. Vårt forslag er å la seg inspirere av langtidsplanen for Forsvaret eller Nasjonal Transportplan med klare rammer og føringer.

Langsiktig finansiering utover det enkelte statsbudsjett

For at planen skal ha en positiv innvirkning på om Norge når bærekraftsmålene innen 2030, vil det være en god idé å se på finansiering utover det enkelte statsbudsjett. Hva er tiltakene som i særlig grad må styrkes og støttes økonomisk for å sikre både strategisk og konkret oppfølging av strategien/planen?

Ta i bruk FN-rammeverk nasjonalt, regionalt og i kommunene

Høsten 2019 lanserte FN en ekspertrapport – «The Future is Now», som tar opp hvordan arbeidet med bærekraftsmålene gjøres på en effektiv, fremtidsrettet og helhetlig måte. Ekspertpanelets modell definerer seks tverrfaglige innsatsområder som et verktøy for å nå målene i 2030-agendaen. De seks tverrfaglige innsatsområdene skal stimulere til samarbeid på tvers av fagområder og forvaltningsnivåer (stat, fylke, kommune) og motvirke en sektorisert tilnærming til problemløsning. Dette rammeverket kan tas i bruk i forbindelse med handlingsplanen og i regionale/kommunale planstrategier, slik det har blitt gjort i Viken fylkeskommune.

Videreutvikling av SSBs indikatorer og måleverktøy for bærekraftsmålene

Stadig utvikling av indikatorer blir avgjørende for bedre målinger. Det bør settes tidfestede og nasjonale KPIer per bærekraftsmål på vei mot 2030, slik Norge har gjort med oppfølgingen av Parisavtalen. En handlingsplan bør også være et virkemiddel for å styrke rapporteringen, og få et bedre bilde av større utfordringer, dilemmaer og inkonsekvenser. Dette vil både gi grunnlag for nye beslutninger og mer langsiktig arbeid for å nå bærekraftsmålene, samtidig som det vil gjøre organisasjonsliv, academia, medier, og Stortinget i stand til å stille enhver regjering til ansvar.

Bærekraftsforum for hyppig oppfølging av progresjon og resultater

Det blir viktig å opprette et forum med en rekke ulike type interessenter for å jevnlig følge opp progresjon. Det er en mulighet å tilpasse eller utvide det eksisterende Samstemthets-forumet, slik man tidligere har diskutert. Det blir imidlertid viktig at forumet har tilstrekkelig tyngde og settes sammen på en representativ måte. Her finnes det ulike modeller i våre naboland å se til.

Spesifikke tiltak til handlingsplanen

Sektorplaner og definerte satsingsområder innen næringsliv

Det bør utvikles sektorplaner på tvers av bransjene, slik britene har gjort innen ti ulike områder. NHO har nylig lansert seks områder, som organisasjonen mener blir avgjørende i fremtidens næringsliv: Fornybar energi globalt, havvind, batterier, hydrogen, maritim sektor, kraftsystem og lading på veier. I Norge har Rederiforbundet tatt til orde for en slik sektortilnærming på tvers av bransjer innen fornybar energi.

Næringslivet som en sentral dialogpartner for områdesatsinger/ sektorplaner

Skal vi lykkes med den bærekraftige omstillingen av Norge vil en tett dialog med næringslivet bli avgjørende. Globalt har UN Global Compact ledet an i stakeholder-konsultasjoner med myndigheter som i "Action Platform for Sustainable Ocean". I Norge speiler vi nå disse gjennom "action platforms", som vi kaller "løsningsplattformer". Vi har lansert løsningsplattformer innen bærekraftig hav, sirkulærøkonomi, mat og regenerative matsystemer og et bedriftsforum for bærekraft i Nord-Norge (løsningsplattform for bærekraftig business i Arktis). Vi er i ferd med å etablere tilsvarende løsningsplattform for bærekraftig finans og vil sette opp flere typer rundbord for toppledere i selskapene/ finansaktørene om fremtidens næringsliv. Sistnevnte vil skje i samarbeid med aktører som Finans Norge og NHO. I dette arbeidet vil vi søke tett dialog med offentlige aktører. Vi koordinerer gjerne "områdedialoger" i samarbeid med regjeringen eller departementet for å følge opp spesifikke satsinger på tvers av bransjer eller liknende.

Nasjonalt initiativ for bærekraftig finans

På offentlig-privat samarbeid har Norge mye å lære fra andre land som Nederland, Danmark og Storbritannia, der det offentlige stadig tar en mer fremoverlent rolle for å samkjøre privat og offentlig finans. Det britiske «Green Finance Initiative» ble opprettet ved at aktører fra ulike bransjer, næringslivet, myndighetene, academia og andre satt ned en arbeidsgruppe for å utmeisla en nasjonal strategi for grønn finans. Den norske varianten av et bærekraftig, blått og grønt finansinitiativ må tilpasses Norges behov og særegenheter og ta opp i seg eksisterende virkemiddelapparatet, men også videreutvikles. Som en stor havnasjon er det naturligvis mulig å se for seg et eget «blått» finansinitiativ i tillegg til et overbyggende nasjonalt bærekraftig finansinitiativ.

Nasjonalt program for bærekraftige fylker og kommuner

I et samarbeid med FNs byprogram for smart og bærekraftig byutvikling "United for Smart Sustainable Cities" (U4SSC) utvikler UN Global Compact, Oier, United Future Lab Norway og KPMG Pure Sustainability et program som systematisk vil legge til rette for bærekraftige byer, kommuner og fylkeskommuner i Norge. Vi utvikler nå en metodikk og et program som tilrettelegger for lokalt engasjement og offentlig-privat samarbeid. Første pilot blir fullført i Møre og Romsdal og kommunene i fylket i løpet av desember. Med nasjonal finansiering kan piloten oppskaleres til alle fylker.

Krav til norske bedrifter om å sette vitenskapsbaserte klimamål

Kun fire av Norge 100 største bedrifter kan dokumentere utslippskutt i tråd med Parisavtalen, ifølge rapporten Bærekraft 100 som PwC la frem 3. september 2020. De vitenskapsbaserte målene det refereres til her er tilknyttet et FN-initiert opplegg, der et eget forskningspanel, sjekker målene opp mot Parisavtalen. Selskapene definerer selv mål og forplikter seg til blir vurdert og godkjent av organisasjonen Science Based Targets initiative (SBTi). I Japan er det en klar oppfordring fra staten til selskapene om at de setter vitenskapsbaserte klimamål. Den japanske regjeringen har også innført insentiver for at flere selskaper skal sette vitenskapsbaserte klimamål.

Positiv til egen lov om opplysninger om bærekraft

UN Global Compact Norge støtter en egen lov om opplysninger om bærekraft, i tråd med forslaget som Finansdepartementet har sendt på høring og som har svartfrist i januar 2021. Vi ber imidlertid om at departementet vurderer hvorvidt loven kan sees i sammenheng med forslaget om Åpenhetslov og etikkinformasjonsplikt som er foreslått av det regjeringsopnevnte Etikkinformasjonsutvalget.

Om UN Global Compact Norge

UN Global Compact er FNs organisasjon for bærekraftig næringsliv og verdens største bedriftsinitiativ for bærekraft med 11.000 medlemsbedrifter. Norgeskontoret til UN Global Compact åpnet i 2019 og er det største bedriftsinitiativet for bærekraft i Norge med over 200 innmeldte medlemmer. I dag er 20 av de 30 største selskapene i Norge medlemmer i tillegg til aktører som NBIM, NHO og Innovasjon Norge og mange små og mellomstore bedrifter. Wenche Grønbrekk er styreleder og Kim N. Gabrielli er direktør for sekretariatet i UN Global Compact Norge. Mer info på: www.globalcompact.no

